

Základná škola BAČKOVÍK
Bačkovík č. 63, 044 45 Košice - okolie

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM pre primárne vzdelávanie ZŠ

KLÚČE K ŽIVOTU

Platnosť dokumentu: do 28.09.2023

Úvodné identifikačné údaje

Názov a adresa školy	ZÁKLADNÁ ŠKOLA BAČKOVÍK, Bačkovík č. 63, Košice - okolie
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	Denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	Štátna
Dátum schválenia ŠKVP	28. august 2020
Miesto vydania	Základná škola Bačkovík, Bačkovík 63, Košice-okolie

Predkladateľ:

Základná škola Bačkovík

Bačkovík 63

Košice - okolie 044 45

IČO 710061374

Riaditeľ školy: Mgr. Jana Rubická

Koordinátor pre tvorbu ŠKVP: Mgr. Jana Rubická

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón	e-mail
Mgr. Jana Rubická	Riaditeľ	+421910534634	zakladna.skola@backovik.sk
Mgr. Lenka Števicová	Učiteľ	+421910534634	zakladna.skola@backovik.sk
Mgr. Lenka Libová	Učiteľ	+421910534634	zakladna.skola@backovik.sk
Mgr. Marcela Rohal'ová	Učiteľ	+421910534634	zakladna.skola@backovik.sk
Erika Tóthová	Asistent učiteľa	+421910534634	zakladna.skola@backovik.sk

Zriad'ovateľ:

Obec Bačkovík
Bačkovík 41
Košice - okolie 044 45

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón	e-mail
Mgr. František Korečko	Starosta obce	055/6964206	frantisek.korecko@backovik.sk

2 Všeobecná charakteristika školy

2.1 Zameranie školy a stupeň vzdelania

Naša škola bola zriadená s účinnosťou od 1. mája 2001. Jej poslaním je poskytovať vzdelanie svojim žiakom na prvom stupni. Sme škola nepľnoorganizovaná t. j. menejtriedna základná škola. Nachádzame sa v malebnom prostredí obkolesenom Slanskými vrchmi. Krásna okolitá príroda poskytuje množstvo príležitostí na pohyb, šport žiakov, na výučbu predmetov prírodovedy, vlastivedy, telesnej výchovy, hudobnej i výtvarnej výchovy.

Na základe analýzy práce školy sme identifikovali pozitíva i negatíva školy, ktoré nám signalizujú, čo všetko máme zmeniť, čo ponechať tak, aby náš výchovno-vzdelávací systém mal stále vyššiu a vyššiu kvalitnú úroveň.

2.2 Charakteristika školy

Naša základná škola sa nachádza v jednej budove s materskou školou. Keďže pôvodné priestory nepostačovali počtu žiakov, bola urobená rekonštrukcia, v rámci ktorej pribudli ku kmeňovej učebni ďalšie dve. Vo všetkých sa uskutočňuje výučba predmetov s použitím interaktívnej tabule, a zároveň v nich prebieha výučba záujmových útvarov. Pedagogickí pracovníci majú pre svoju prípravu na výučbu vlastnú miestnosť. Pri výučbe využívame modernú didaktickú techniku, moderné učebné pomôcky, ktoré sú pre našich žiakov zaujímavými a atraktívnymi. Tieto sa pravidelne, podľa potreby, dokupujú. Stav nábytku v priestoroch školy a v učebniach je výborný.

Boli zakúpené nové lavice a stoličky, ktoré spĺňajú hygienické predpisy. Do všetkých priestorov školy bol zakúpený nový nábytok. V priebehu dvoch rokov bola škola zrekonštruovaná: osadili sme plastové okná, vo vstupnej hale plastovú vstupnú bránu. Na chodbách bola položená nová dlažba, zrealizovaná maľba. Kompletne boli zrekonštruované aj sociálne zariadenia a vonkajšia fasáda školy.

Škola nemá telocvičňu. Disponuje však športovým ihriskom, ktoré využívame počas celého školského roka. Zároveň naša škola disponuje aj rozľahlejšími vonkajšími priestormi. Pred školou sa nachádza veľká trávnatá plocha, ktorú využívame v rámci učebného procesu.

Aby sa žiaci i pedagógovia cítili v priestoroch našej školy čo najpríjemnejšie, kladieme dôraz na úpravu a estetiku priestoru chodieb, učební, školského dvora. Na nástenkách aktuálne informujeme o aktivitách školy, prezentujeme prácu našich žiakov z hodín výtvarnej výchovy, pracovného vyučovania, záujmovej činnosti. Niektoré nástenky sú tematicky zamerané na obsah jednotlivých vyučovacích predmetov a slúžia ako didaktické pomôcky.

Keďže sme malá škola, vzťahy v nej budujeme na priateľskej, rodinnej atmosfére. Vedíme k tomu žiakov od prvého vstupu do školy. Bližšie vzťahy nadväzujeme aj medzi pedagogickými i nepedagogickými pracovníkmi, žiakmi a rodičmi žiakov.

2.3 Charakteristika pedagogického zboru

Náš učiteľský zbor združuje skúsených pedagógov s dlhoročnou praxou i začínajúcich, mladých. Pedagógovia sú plne kvalifikovaní na výkon svojho zamestnania. Zároveň si rozširujú svoje vzdelanie. Svoju odbornosť prehlbujú účasťou na školeniach, seminároch v rámci ďalšieho vzdelávania pedagogických pracovníkov. Sú vyškolení v práci s počítačmi, plánujú štúdium cudzích jazykov. V škole pôsobí učiteľ náboženskej výchovy.

Škola veľmi úzko spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradňou na Opatovskej ulici a so Školským úradom v Bidovciach.

V rámci zachovania celkovej úrovne kvality výchovno-vzdelávacieho procesu má naša škola tieto ciele:

- Uvádzanie začínajúcich učiteľov do pedagogickej praxe.
- Príprava pedagogických zamestnancov na zvyšovanie si svojich kompetencií hlavne jazykových spôsobilostí, schopností efektívne pracovať s IKT.
- Príprava pedagogických zamestnancov na tvorbu školského vzdelávacieho programu.
- Motivovanie pedagogických zamestnancov pre neustále sebavzdelávanie, vzdelávanie, zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti.
- Zdokonaľovanie osobnostných vlastností pedagogických zamestnancov, spôsobilosti pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu a pod.
- Sprostredkovanie pedagogickým pracovníkom najnovšie poznatky (inovácie) z metodiky vyučovania jednotlivých predmetov, pedagogiky a príbuzných vied, ako aj z odboru.

- Príprava pedagogických zamestnancov na výkon špecializovaných funkcií, napr. triedny učiteľ, výchovný poradca, predseda predmetovej komisie, knihovník atď.
- Príprava pedagogických zamestnancov pre výkon činností nevyhnutných pre rozvoj školského systému, napr. pedagogický výskum, tvorba ŠKVP, tvorba štandardov, tvorba pedagogickej dokumentácie (pokiaľ bude v platnosti v dobiehajúcich ročníkoch), atď.
- Príprava pedagogických zamestnancov pre prácu s modernými materiálnymi prostriedkami: videotchnikou, výpočtovou technikou, multimédiami a pod.
- Zhromažďovanie a rozširovanie progresívnych skúsenosti z pedagogickej a riadiacej praxe, podnecovať a rozvíjať tvorivosť pedagogických zamestnancov.
- Sprostredkovanie operatívneho a časovo aktuálneho transferu odborných a metodických informácií prostredníctvom efektívneho informačného systému.
- Príprava pedagogických zamestnancov na získanie prvej a druhej atestácie.

2.4 Charakteristika žiakov

Žiaci, ktorí navštevujú našu školu sú priamo z obce Bačkovík. Sú to žiaci prvého stupňa. Po ukončení primárneho vzdelávania na našej škole pokračujú v plnení povinnej školskej dochádzky v blízkych spádových obciach. Cesta do našej školy im trvá niekoľko minút.

Väčšia časť našich žiakov pochádza zo sociálne znevýhodneného a menej podnetného prostredia.

2.5 Dlhodobé projekty

Projekčná činnosť je súčasťou vzdelávacieho procesu. Zaradovanie projektov rôznych časových dĺžok a foriem prebieha v jednotlivých predmetoch aktuálne v závislosti na možnostiach a danom učive.

- Vyučovanie podporované počítačom

Výstupy z týchto projektov prispievajú k skvalitneniu výchovno-vzdelávacieho procesu v oblasti využívania interaktívnych metód vyučovania a zvyšovania počítačovej gramotnosti žiakov a učiteľov.

2.6 Spolupráca so sociálnymi partnermi

Škola rozvíja všetky formy spolupráce so sociálnymi partnermi a verejnosťou. Predovšetkým sa zameriava na pravidelnú komunikáciu so svojimi zákazníkmi - žiakmi a ich rodičmi.

Spolupráca s rodičmi

Rodičia sú členmi Rady školy. Všetci sú informovaní o priebehu vzdelávania žiakov na triednych schôdkach a konzultáciami s vyučujúcimi. Cieľom školy je zvýšiť komunikáciu s rodičmi. Sme maximálne otvorení všetkým pripomienkam a podnetom zo strany rodičovskej verejnosti. Pomoc rodičov naša škola využila i pri rekonštrukcii školského interiéru a exteriéru. Jednou z hlavných úloh školy bude otvorenie spolupráce s rodičmi na školskom vzdelávacom programe.

Naša škola sa snaží, a aj naďalej bude snažiť o to, aby pritiahla rodičov do procesu chodu školy, do stavu, že im bude na ňom záležať. Ide nám o to, aby žiaci trávili vyučovací čas v dôstojnom prostredí, a aby pri riešení akýchkoľvek problémov participovali rodičia, aby boli všetci na školu v ich obci hrdí.

Spolupráca s obecným úradom

Pri našej práci nás všemožne podporuje obec, na čele so starostom obce. Všetmožne nám vychádza v ústrety, podporuje nás v našich aktivitách ako je záujmová činnosť žiakov, zakupovanie didaktických pomôcok, pri rekonštrukciách školských i mimoškolských priestorov, pri riešení vzniknutých problémov.

3 Charakteristika školského vzdelávacieho programu

Kľúče k životu

„Čokoľvek sa v škole robí, nech slúži a napomáha budúcemu životu“
J. A. Komenský

Kľúč chápeme ako symbol otvárania dverí do života. Je materiál /učivo/ a my chceme vybaviť žiakov potrebnými zručnosťami, aby s ním vedeli zaobchádzať, postojmi, aby vedeli kedy a prečo s ním zaobchádzať. Chceme ich učiť

rozoznávať, kde sa ktorý kľúč hodí. Naučiť ich odolávať lákavým dverám, nie každé stoja za to ich otvoriť. Učiť ich, ako sa chovať pred otvorením dverí, ako pri vchádzaní do nich.

Chceme svojim žiakom predáť aj kľúče k zdravému životu. Tým chápeme zdravé vzťahy medzi žiakmi a učiteľmi, medzi žiakmi a ostatnými zamestnancami školy, medzi žiakmi navzájom, založené na základných pravidlách slušného chovania a konania, vzájomnej tolerancii, pomoci a rešpektovania druhých. Chceme žiakom predávať námety k zdravému spôsobu života, telesnému, duševnému i sociálnemu.

Chceme svojim žiakom predávať kľúče k životu zmysluplnému. Učiť ich hodnotiť reálne seba, svoje možnosti, oceňovať ostatných, vedieť sa rozhodovať, vedieť sa orientovať v zložitých situáciách dnešného života.

Chceme svojim žiakom predávať kľúče k životu spokojnému. Každý by mal zažívať úspech, pocit pokroku a zlepšenia, prísť na to, čo vie, čo má rozvíjať, aby žil a pracoval spokojne pre seba, svoju rodinu i celú spoločnosť.

Chceme svojim žiakom predávať kľúče k rôznym dverám, aby sa všestranne rozvíjali, a zároveň aby nachádzali svoje osobné špecifiká, mohli sa vzdelávať podľa svojich individuálnych možností. Budeme ďalej rozvíjať to, čo sa nám doteraz darilo. Zameriame sa taktiež na rozvíjanie zručností žiakov na informačné a komunikačné technológie.

Chceme predávať kľúče všetkým našim žiakom. Pomôcť tým, ktorí majú zložitejšie sociálne, zdravotné a iné podmienky. Poskytneme im v spolupráci s odborníkmi zodpovedajúci individuálny prístup.

3.1 Strategické ciele a poslanie výchovy a vzdelávania v školskom vzdelávacom programe

Strategické ciele a poslanie výchovy a vzdelávania v našom školskom vzdelávacom programe pre daný stupeň vzdelania vychádza z cieľov stanovených v Zákone o výchove a vzdelávaní a v Štátnom vzdelávacom programe.

Naša škola umožní všetkým žiakom rozvoj kľúčových kompetencií ako základu všeobecného vzdelania prostredníctvom nasledujúcich cieľov:

- budeme poskytovať žiakom bohaté možnosti vedeného skúmania ich najbližšieho kultúrneho a prírodného prostredia tak, aby sa rozvíjala ich predstavivosť, tvorivosť a záujem skúmať svoje okolie
- umožníme žiakom spoznávať svoje vlastné schopnosti a rozvojové možnosti a osvojiť si základy spôsobilosti učiť sa učiť sa a poznávať seba samého
- budeme podporovať kognitívne procesy a spôsobilosti žiakov kriticky a tvorivo myslieť prostredníctvom získavania vlastnej poznávacej skúsenosti a aktívnym riešením problémov
- budeme vyvážené rozvíjať u žiakov spôsobilosti dorozumievat' sa a porozumieť si, hodnotiť a iniciatívne konať aj na základe sebariadenia a sebareflexie
- budeme podporovať interpersonálne spôsobilosti, najmä schopnosti otvorene vstupovať do sociálnych vzťahov, účinne spolupracovať, rozvíjať si sociálnu vnímavosť a citlivosť k spolužiakom, učiteľom, rodičom, ďalším ľuďom obce a k svojmu širšiemu kultúrnemu a prírodnému okoliu
- budeme viesť žiakov k tolerancii a ak akceptovaniu iných ľudí, ich duchovno-kultúrnych hodnôt
- naučíme žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti, niesť zodpovednosť za svoje zdravie a aktívne ho chrániť a upevňovať.

Za kľúčové kompetencie považujeme: komunikačné spôsobilosti, matematickú gramotnosť a gramotnosť v oblasti prírodných vied a technológií, spôsobilosti v oblasti digitálnej gramotnosti, spôsobilosti naučiť sa učiť sa, riešiť problémy, spôsobilosti osobné, sociálne a občianske, spôsobilosti chápať kultúru v kontexte a vyjadrovať sa prostriedkami danej kultúry.

Strategické ciele výchovy a vzdelávania orientované na vytváranie predpokladov celoživotného vzdelávania sú zamerané na:

Posilnenie výchovnej funkcie školy so zámerom:

- umožniť všetkým žiakom prístup ku kvalitnému záujmovému vzdelávaniu a voľnočasovým aktivitám, najmä žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia ako formy prevencie sociálno-patologických javov a podchytenia nadaných a talentovaných jedincov,
- vytvárať motiváciu k učeniu, ktorá žiakom umožní pokračovať nielen v ďalšom vzdelávaní, ale aj v kultivovaní a rozvoji vlastnej osobnosti,

- podporovať špecifické záujmy, schopností a nadania žiakov,
- formovať ucelený názor na svet a vzťah k životnému prostrediu
- vytvárať vzťah k základným ľudským hodnotám ako je úcta a dôvera, sloboda a zodpovednosť, spolupráca a kooperácia, komunikácia a tolerancia,
- poskytovať čo najväčšie množstvo príležitostí, podnetov a možností v oblasti záujmovej činnosti,
- poskytovať pre žiakov a širokú verejnosť ponuku vzdelávacích služieb vo voľnom čase.

Realizáciu stratégie rozvoja školy s dôrazom na:

- a) **prípravu a tvorbu vlastných školských vzdelávacích programov** s cieľom:
- uplatňovať nové metódy a formy vyučovania zavádzaním aktívneho učenia, realizáciou medzipredmetovej integrácie, propagáciou a zavádzaním projektového a programového vyučovania,
  - zabezpečiť kvalitné vyučovanie cudzieho jazyka,
  - skvalitniť výučbu informačných a komunikačných technológií,
  - zabezpečiť variabilitu a individualizáciu výučby,
  - rozvíjať špecifické záujmy žiakov,
  - vytvárať priaznivé sociálne, emocionálne a pracovne prostredie v teoretickom a praktickom vyučovaní,
  - zavádzať progresívne zmeny v hodnotení žiakov realizáciou priebežnej diagnostiky.
- b) **posilnene úlohy a motivácie učiteľov**, ich profesijný a osobný rozvoj s cieľom:
- rozvíjať a posilňovať kvalitný pedagogický zbor jeho stabilizáciou,
  - podporovať a zabezpečovať ďalší odborný rozvoj a vzdelávanie učiteľov,
  - rozvíjať hodnotenie a sebahodnotenie vlastnej práce a dosiahnutých výsledkov.
- c) **podporu talentu, osobnosti a záujmu každého žiaka** s cieľom:
- rozvíjať edukačný proces na báze skvalitňovania vzťahov medzi učiteľom - žiakom - rodičom,
  - rozvíjať tímovú spoluprácu medzi žiakmi budovaním prostredia tolerancie a radosti z úspechov,
  - vytvárať prostredie školy založené na tvorivo-humánnom a poznatkovo-hodnotovom prístupe k vzdelávaniu s dôrazom na aktivitu a slobodu osobnosti žiaka,

- odstraňovať prejavy šikanovania, diskriminácie, násilia, xenofóbie, rasizmu a intolerancie v súlade s Chartou základných ľudských práv a slobôd,
  - viesť žiakov k zmysluplnej komunikácii a vyjadreniu svojho názoru,
  - zapájať sa do projektov zameraných nielen na rozvoj školy, ale aj na osvojenie si takých vedomostí, zručností a kompetencií, ktoré žiakom prispejú k ich uplatneniu sa na trhu práce na Slovensku a v krajinách Európskej únie a k motivácii pre celoživotné vzdelávanie sa,
  - nadväzovať spoluprácu s rôznymi školami,
  - presadzovať zdravý životný štýl,
  - vytvárať širokú ponuku športových, záujmových a voľnočasových aktivít,
  - vytvárať fungujúci a motivačný systém merania výsledkov vzdelávania.
- d) **skvalitnenie spolupráce so sociálnymi partnermi, verejnosťou a ostatnými školami** na princípe partnerstva s cieľom:
- zapojiť rodičov do procesu školy najmä v oblasti záujmového vzdelávania a voľnočasových aktivít,
  - podporovať spoluprácu s rodičmi pri príprave a tvorbe školského vzdelávacieho programu,
  - rozvíjať spoluprácu s nadáciami, rôznymi organizáciami a účelovo zameranými útvarmi na zabezpečenie potrieb žiakov.
- e) **zlepšenie estetického prostredia budovy školy a najbližšieho okolia** s cieľom:
- zlepšiť prostredie v triedach a spoločných priestoroch školy,
  - vybudovať viacúčelové športové ihrisko,
  - využiť materiálo-technický a ľudský potenciál pre získanie doplnkových finančných zdrojov, reagovať na vypísané granty a projekty,
  - pravidelne sa starať o úpravu okolia školy.

3.2 Profil absolventa

Absolvent 1. stupňa našej základnej školy by mal vystupovaním robiť dobré meno našej škole, mal by byť schopný vytvárať dobré medziľudské vzťahy, schopný hodnotiť svoju úlohu v škole, v rodine i v spoločnosti. Mal by byť schopný starať sa o svoje fyzické i duševné zdravie, vedieť uzatvárať kompromisy.

Absolvent našej školy si má osvojiť základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovedeckej a kultúrnej gramotnosti. Nadobudne základy pre osvojenie účinných techník celoživotného učenia sa a pre rozvíjanie svojich spôsobilostí a osvojí si základy používania štátneho i cudzieho jazyka.

Úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií tvorí bázu pre ďalší rozvoj v následných stupňoch vzdelávania.

Absolvent primárneho vzdelania má **osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti):**

(a) sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- vyjadruje sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania,
- dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- rozumie rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať,
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky medzi osobnej komunikácie,
- chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti,
- v cudzích jazykoch je schopný na primeranej úrovni porozumieť hovorenému textu, uplatniť sa v osobnej konverzácii, ako aj tvoriť texty, týkajúce sa bežných životných situácií,

(b) kompetencia (spôsobilosť) v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- používa základné matematické myslenie na riešenie rôznych praktických problémov v každodenných situáciách a je schopný (na rôznych úrovniach) používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely),
- je pripravený ďalej si rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré smerujú k systematizácii poznatkov.

(c) kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií

- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,

- ovláda základy potrebných počítačových aplikácií,
- dokáže primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií,
- dokáže adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete,
- vie používať rôzne vyučovacie programy,
- získal základy algoritmického myslenia,
- chápe, že je rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT.

(d) kompetencia (spôsobilosť) učiť sa učiť sa

- má osvojené základy schopnosti sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov,
- uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a osvojovania si poznatkov ,
- vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach,
- uvedomuje si význam vytrvalosti a iniciatívy pre svoj pokrok.

(e) kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy

- vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni navrhuje riešenia podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti,
- pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch,
- pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným (chápaným a spolupracujúcim) spôsobom,

(f) osobné, sociálne a občianske kompetencie (spôsobilosti)

- má základy pre smerovanie k pozitívnemu sebaobrazu a seba dôvere,
- uvedomuje si vlastné potreby a tvorivo využíva svoje možnosti,
- dokáže odhadnúť svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti,
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času,
- dokáže primerane veku odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti,
- má osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine,
- dokáže prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápadi a postupmi pri spoločnej práci,
- uvedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom.

(g) kompetencia (spôsobilosť) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- dokáže pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky (na úrovni primárneho vzdelávania),
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a vkusový postoj,
- ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

3.3 Pedagogické stratégie

Pedagogické stratégie sú postupy, metódy a formy práce, príležitosti a aktivity, ktoré vedú k utváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií našich žiakov. Sú uplatňované pri výučbe i mimo nej všetkými pedagogickými pracovníkmi.

Kompetencie k učeniu:

- vysvetľujeme zmysel a cieľ učenia, posilňujeme kladný vzťah k učenie
- podporujeme rôzne prijateľné spôsoby dosiahnutia cieľa
- učíme žiakov samostatne vyhľadávať a spracovávať potrebné informácie
- na začiatku hodiny zoznámime žiakov s cieľom hodiny a na konci hodinu zhodnotíme
- uplatňujeme individuálny prístup k žiakom a pomáhame im hľadať efektívne spôsoby učenia
- zadávame žiakom samostatné práce a úlohy v jednotlivých predmetoch, kde si zvolia vhodné postupy a hodnotia výsledky
- postupne volíme témy prác, ktoré vedú k hľadaniu súvislostí a spojeniu poznatkov z rôznych oborov
- učíme žiakov kriticky zhodnotiť výsledky svojho učenia

Kompetencie k riešeniu problémov:

- učíme žiakov nebáť sa problémov, nie je to hrozba, ale výzva
- predkladáme problémové úlohy a vytvárame problémové situácie, čím ich učíme prakticky riešiť
- prijímame a oceňujeme rôzne spôsoby riešenia
- -podporujeme skupinovú spoluprácu pri riešení problémov, vzájomnú konfrontáciu skúseností a vedomostí zo školy i mimoškolského života
- umožňujeme žiakom vyhľadávať potrebné informácie, triediť ich a prepájať s učivom
- nechávame žiakov obhajovať ich rozhodnutia, riešenia, závery

Kompetencie komunikatívne:

- zameriavame sa na rozvoj komunikačných schopností v materskom jazyku, v komunikačných a informačných technológiách
- podporujeme vhodnú komunikáciu medzi žiakmi, medzi žiakmi a učiteľmi a ostatnými dospelými
- učíme žiakov počúvať, pozorovať, reagovať, diskutovať a súčasne rešpektovať sa navzájom
- vedíme žiakov k súvislému jazykovému i písomnému prejavu
- učíme žiakov k vyjadrovaniu svojich názorov a myšlienok

Kompetencie sociálne a personálne:

- učíme žiakov spolupracovať a vzájomne si pomáhať
- učíme ich základom práce v skupine, stanovovať si pravidla a dodržiavať ich
- rozvíjame schopnosti zastávať rôzne role v skupine, hodnotiť svoju prácu, jej význam a prínos, prácu ostatných a celej skupiny
- podporujeme integráciu žiakov
- vedíme žiakov k odmietaniu všetkého, čo narušuje dobré vzťahy medzi žiakmi navzájom a žiakmi a dospelými
- podporujeme pomoc starších žiakov mladším

Kompetencie občianske:

- vyžadujeme dodržiavanie dohodnutých pravidiel, vnútorného poriadku školy, pravidiel chovania sa pri školských i mimoškolských akciách a umožňujeme žiakom podieľať sa na ich tvorbe
- netolerujeme hrubé, agresívne a vulgárne správanie
- netolerujeme sociálne patologické prejavy správania sa, prejavy rasizmu, xenofóbie a nacionalizmu, ani prejavy ich podpory
- vedíme žiakov k sebaúcte, k úcte k druhým ľuďom

- využívame pomoc odborníkov mimo školu
- rozumne a zodpovedne využívame výchovné opatrenia
- disciplinárne priestupky riešime individuálne, odmietame princíp kolektívnej viny a trestu
- vedieme žiakov k osvojovaniu si návykov v situáciách ohrozujúcich ich zdravie a bezpečnosť
- podporujeme a oceňujeme zapájanie žiakov do súťaží

Kompetencie pracovné:

- vedieme žiakov k pozitívnemu vzťahu k práci, prácou netrestáme
- vytvárame podnetné a tvorivé pracovné prostredie
- výučbu dopĺňujeme praktickými exkurziami a besedami
- vyžadujeme plnenie povinností a záväzkov
- vedieme žiakov k udržiavaniu poriadkov na pracovnom mieste
- dodržiujeme zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri všetkých činnostiach.

3.4 Osobitosti a podmienky na výchovu a vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je žiak, u ktorého je potrebné zabezpečiť ďalšie zdroje na podporu efektívneho vzdelávania. Použitie ďalších zdrojov umožní vytvoriť kvalitatívne nové prostredie, zodpovedajúce potrebám žiakov, ktorí si vyžadujú špeciálny prístup vo vzdelávaní. Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby sú u žiaka diagnostikované školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie.

Tento vzdelávací program je otvorený pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia. Sú to žiaci, ktorí spĺňajú nasledujúce kritériá:

1. žiak pochádza z rodiny, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi a príjem rodiny je najviac vo výške životného minima,
2. aspoň jeden zákonný zástupca žiaka (rodič) je dlhodobo nezamestnaný,
3. najvyššie ukončené vzdelanie rodičov je základné, alebo aspoň jeden z rodičov nemá ukončené základné vzdelanie,
4. neštandardné bytové a hygienické podmienky rodiny,
5. vyučovací jazyk školy je iný, než jazyk, ktorým hovorí dieťa doma.

V našich podmienkach školy ide predovšetkým o rómskych žiakov, so snahami o ich integráciu do nášho občianskeho a profesionálneho života. Nielen my, ale aj

všetky ďalšie školy hľadajú metódy na zníženie negatívneho dopadu dysfunkčných sociálnych podmienok na osobnostný, vzdelávací a profesionálny vývin rómskych detí a mládeže, pokusy o zamedzenie ďalšieho prehlbovania sociálnej exklúzie tohto etnika s hrozivými následkami, a to so stupňovaním negatívneho stavu vo všetkých aspektoch ich života (chudoba, nevzdelanosť, nezamestnanosť, sociálna patológia, zlý zdravotný stav).

Častá neúspešnosť rómskych žiakov v bežnom systéme vzdelávania je tiež dôsledkom sociálne nerozvinutého/znevýhodneného prostredia, ktoré nedostatočne stimuluje a nevytvára podmienky pre rozvoj takých vlastností a schopností, ktoré by ich motivovali k výkonu, pestovali záujem vzdelávať sa, pracovať a byť úspešní. U rómskych žiakov absentuje domáca príprava na vyučovanie, rodičia sa nezaujímajú o vzdelávanie svojich detí. Vo vyšších ročníkoch základnej školy vzniká priepastný rozdiel v školskej výkonnosti medzi nimi a nerómskymi žiakmi, v dôsledku čoho sa rómski žiaci radšej škole vyhýbajú, aby neboli priamo konfrontovaní so svojím zlyhaním.

Veľkým handicapom je tiež nedostatočné ovládanie vyučovacieho jazyka, v dôsledku čoho navštevuje mnoho rómskych žiakov špeciálne školy pre mentálne postihnutých, hoci ich intelektový potenciál často dáva predpoklady zvládnuť bežnú školu.

Problémy rómskych žiakov súvisiace s ich školskou podvýkonnosťou, negatívnym postojom ku vzdelávaniu možno zhrnúť:

- nízka socio-kultúrna a vzdelanostná úroveň rodín rómskych žiakov, málokedy majú rodičia vyššie vzdelanie ako základné, častá nezamestnanosť rodičov, sociálne dávky často ako jediný zdroj obživy, chudoba, deti často nemajú uspokojené základné životné potreby (strava, oblečenie), veľmi nízky hygienický štandard rodín, často chýba osvojenie základných hygienických návykov;
- rozpor medzi hodnotovým systémom v rodinách a hodnotami prezentovanými školou, hodnotová nekompatibilita s majoritnou spoločnosťou - neschopnosť prispôbiť sa školským požiadavkám, nevzdelanosť rodičov a nezáujem o vzdelávanie / kvalifikáciu svojich detí, negatívny postoj ku vzdelávaniu ako vzor pre ich deti, nespolupracujú so školou, školská neúspešnosť rómskych žiakov až zlyhanie, výchovná neovládateľnosť rómskych žiakov v škole („ťažkovochovatelní“), záporný postoj žiakov ku škole, ku vzdelávaniu, záškoláctvo, absentérstvo ako dôsledok;
- v dôsledku hodnotovej špecifičnosti Rómov s dôrazom na aktuálne uspokojovanie svojich biologických potrieb, bez schopnosti plánovať, zvyčajne zostávajú nekvalifikovaní a veľmi ťažko uplatnitelní na trhu práce; dochádza k medzigeneračnému transferu ich životného štýlu

spojeného s negatívnym postojom ku vzdelávaniu a k práci a k stupňovaniu ich sociálnej exklúzie.

V dôsledku uvedeného väčšina rómskych žiakov po absolvovaní povinnej školskej dochádzky končí svoje „celoživotné“ vzdelávanie a len s malou pravdepodobnosťou dosiahne odbornú kvalifikáciu na výkon povolania, čo predstavuje vysoké riziko nenájsť uplatnenie na trhu práce. V dospelom veku sa z nich stávajú nekvalifikovaní pracovníci s možnosťou vykonávať len pomocnú nekvalifikovanú a slabo platenú prácu, bez schopnosti ďalej sa vzdelávať, adaptovať sa na meniace / stupňujúce sa nároky trhu práce. Tvoria vlastne základ pre „tvrdé jadro“ dlhodobo nezamestnaných u nás.

Špeciálnou výchovno-vzdelávacou potrebou je požiadavka na úpravu podmienok (obsahu, foriem, metód, prostredia a prístupov) vo výchove a vzdelávaní pre žiaka. Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby vyplývajú zo zdravotného znevýhodnenia alebo nadania alebo vývinu žiaka v sociálne znevýhodnenom prostredí, zohľadnenie ktorých mu zabezpečí rovnocenný prístup k vzdelávaniu, primeraný rozvoj schopností alebo osobnosti ako aj dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a primeraného začlenenia do spoločnosti.

Naša škola intenzívne spolupracuje s pedagogicko-psychologickým centrom na ul. Slovenskej jednoty. Na základe odporúčaní sa snažím o zabezpečenie odborného prístupu vo vzdelaní, t.j. včasná špeciálnopedagogická, psychologická, medicínska diagnostika. Pedagógovia aplikujú vo výučbe špecifické postupy, upravujú vzdelávací obsah, špecifické postupy využívajú aj pri hodnotení vzdelávacích výsledkoch žiakov, aplikujú alternatívne formy komunikácie, škola úzko spolupracuje s rodičmi. Škola zakúpila potrebné vyučovacie pomôcky.

Naším špecifickým cieľom výchovy a vzdelávania žiakov so sociálne znevýhodneného prostredia je eliminovať, odstrániť hendikepy vyplývajúce z ich prostredia:

- v čo najväčšej možnej miere zdokonaľovať komunikačné schopnosti
- odstrániť kultúrne a sociálne vylúčenie
- eliminovať nedostatočnosť hygienických návykov
- zmeniť postoje k vzdelávaniu - zvýšiť status vzdelávania a pod.

Prispôbujeme obsah a metódy vzdelávaniu úrovni dieťaťa, preferujeme individuálny prístup k žiakovi, zabezpečili sme asistenta učiteľa, vytvárame edukačné prostredie rešpektujúce sociálne, kultúrne, jazykové špecifiká detí, zohľadňujeme sociálne a kultúrne prostredie a potreby detí, realizujeme programy orientované na zlepšenie spolupráce školy a rodičov žiakov, podporujeme vzdelávacie programy multikultúrnej výchovy a výchovy proti predsudkom.

V našej škole sa vzdelávajú aj žiaci **so zdravotným znevýhodnením** - žiaci slabozraký. U týchto detí musia byť splnené špecifické podmienky pre vzdelávanie. Vzhľadom k svojmu postihnutiu sa nemôžu vzdelávať podľa učebných osnov v bežnej triede, a to v predmetoch slovenský jazyk a literatúra, matematika, prírodoveda. Musia sa využívať didaktické kompenzačné pomôcky a učebnice určené pre zrakovo postihnuté deti.

Požiadavky na úpravu prostredia triedy:

- špecifické umiestnenie lavice v triede a to pred ostatnými lavicami
- odstránenie ostrých predmetov v blízkosti lavice a zabezpečenie ostrých hrán
- vytvorenie relaxačného kútika

Učebné osnovy:

Žiaci postupujú podľa modifikovaných učebných osnov ZŠ v príslušnom ročníku.

Učebné plány:

Žiaci postupujú podľa učebného plánu ZŠ príslušného ročníka.

Úprava organizácie výchovno-vzdelávacieho procesu:

Pre úspešné vzdelávanie tejto žiačky je potrebné v prispôbených podmienkach také vedenie, aby si žiačka osvojil elementárne vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré jej umožnia získať určitú mieru sebestačnosti. Každá osvojená zručnosť je úzko spojená s rozvíjaním telesných funkcií, hlavne motoriky. Pri plnení úloh je potrebné žiačke poskytnúť dlhší čas. Vyučujúca musí voliť individuálny prístup, pričom musí rešpektovať momentálny psychický stav žiačky. Jej pôsobenie bude taktné a tolerantné. Pri skúšaní sa bude preferovať ústna forma so špecifikami : forma otázka - odpoveď, skúšanie bude prebiehať iba v lavici.

Zabezpečenie technicko-materiálnych potrieb a kompenzačných pomôcok:

Pri edukačnom procese bude umožnené používanie kompenzačných pomôcok ako: názorné pomôcky, špeciálne učebnice, audiovizuálna technika.

Zabezpečenie personálnej pomoci, odborného psychologického a špeciálno-pedagogického servisu:

Pre optimálny priebeh výchovy a vzdelávania žiaka škola zabezpečila spoluprácu so špeciálnym pedagógom Mgr. Zo ZŠ pre zrakovo postihnuté deti ZŠ Gemerská. Zároveň spolupracuje s Pedagogicko-psychologickým centrom na Opatovskej ulici.

Konkrétne vzdelávacie ciele:

Cieľom vzdelávania je, aby žiačka zvládla daný postupový ročník . Ďalej je to zvládnutie jej socializácie v podmienkach reálneho života s najvyššou možnou mierou adaptácie s ohľadom na druh, typ a stupeň postihnutia.

Ciele v jednotlivých vzdelávacích oblastiach:

Jazyk a komunikácia:

Slovenský jazyk a literatúra:

Táto vzdelávacia oblasť má sťažené podmienky vo výchovno-vzdelávacom procese. Umožňuje nájsť a rozvíjať vhodnú formu komunikácie s okolím. Sú využívané rôzne formy, ktoré vedú k osvojeniu si zručností komunikácie a vytváraniu pocitu istoty a bezpečia, ktorý prináša kontakt so sociálnym okolím.

Impresia

- Reagovať na hlas a intonáciu dospeljej osoby
- Poznať svoje meno, reagovať na oslovenie menom
- Poznať mená najbližších osôb a spolužiakov

Expresia

- Vyjadriť súhlas či nesúhlas verbálne
- Vedieť pozdraviť, poďakovať verbálne
- Vyjadriť svoje prania a potreby
- Zlepšovať verbálnu úroveň komunikácie

Obsah:

- Tvorba a rozvíjanie slovnej zásoby pomocou reálnych predmetov
- Cvičenie hovoridiel
- Sluchové a intonačné cvičenia, napodobňovanie zvukov a hlasov
- Spontánne a jednoduché tematické rozhovory
- Nácvik riekaniek, básničiek, krátke texty

Rozvoj grafomotorických zručností:

Ciele:

- Uchopiť a podržať podaný predmet
- Nakresliť rôzne druhy čiar
- Napísať niekoľko vybraných tlačných písmen a číslíc
- Poznať základné geometrické útvary

- Osvojovať si základy Brailovho písma

Obsah:

- Rozvíjanie hrubej a jemnej motoriky, cvičenie dlaní, prstov, uchopovanie predmetov
- Uvoľňovacie cviky, manipulačné činnosti s predmetmi
- Oblúky, čiary, vlnovky, slučky
- Veľké tlačené písmená, číslice

Matematika a práca s informáciami

Matematika:

Pri vyučovaní tohto predmetu sa používajú individuálne pomôcky, predovšetkým hmatové. Žiaci si vytvárajú základné matematické predstavy a podľa svojich možností sa naučia využívať matematické operácie. Dôraz sa kladie na praktické využitie získaných vedomostí. V rámci predmetu sa rozvíja logické myslenie žiakov, ich predstavy a pamäť. Podporuje sa tiež rozvoj zmyslov.

Ciele:

- Osvojiť si základné matematické predstavy
- Osvojiť si číselné predstavy
- Písať číslice
- Osvojiť si základy matematických operácií
- Poznať číselný rad
- Poznávať základné geometrické útvary
- Osvojiť si prácu s pravítkom
- Riešiť jednoduché logické úlohy.

Obsah:

- Osvojenie si pojmov nič - málo - veľa, malý - veľký, krátky - dlhý
- Tvorenie skupín rozličných predmetov
- Priradovanie predmetov k tomu, čo ich dopĺňa
- Počítanie (sčítanie, odčítanie)
- Obkresľovanie geometrických tvarov
- Spájanie bodov podľa pravítka.

Príroda a spoločnosť:

Prírodoveda:

Vzdelávacia oblasť pomáha žiakom poznávať svoje najbližšie okolie a utvárať si k nemu citový vzťah. Žiaci si osvojujú vhodné správanie, učia sa chápať rozdielnosť medzi jednotlivcami, tolerovať ich, navzájom si pomáhať a spolupracovať.

Táto oblasť rozvíja psychické funkcie prostredníctvom zmyslového vnímania. Cieľavedomým vytváraním vzťahov zmyslového vnímania, myslenia, reči rozvíja jednotlivé zmyslové analyzátory a ich funkcie, ktoré sú podmienkou správneho vnímania, koncentrácie pozornosti, priestorovej, smerovej a časovej orientácie a základom pre vytváranie predstáv a pojmov.

Systematicky sa rozvíjajú a precvičujú schopnosti sluchové, chuťové, vnímanie, hmatové vnímanie. Prelína sa všetkými vzdelávacími predmetmi a vytvára predpoklady pre zvládnutie vzdelávacích obsahov.

Rozvíjanie sluchového vnímania

Ciele:

- Reagovať na svoje meno, oslovenie, zavolanie
- Poznať, rozlíšiť a napodobniť rôzne zvuky
- Poznať podľa hlasu osoby zo svojho najbližšieho okolia
- Poznať a rozlišovať zvuky a hlasy zvierat'
- Rozlíšiť zvuky spojené s denným životom a nebáť sa nepríjemných zvukov

Obsah:

- Sluchové cvičenia
- Cvičenia sluchovej pamäte, napodobňovanie rôznych zvukov
- Triedenie predmetov podľa hmatu - veľkosti a tvaru
- Poznať známe predmety podľa hmatu
- Rozlíšiť základné fyzikálne vlastnosti predmetov (tvrdosť, teplotu, hmotnosť...)

Rozvoj hmatového vnímania

Ciele:

- Zvládať sebaobslužné zručnosti
- Cvičiť sluchovú pamäť
- Poznať predmety podľa hmatu
- Rozlíšiť hmatom základné fyzikálne vlastnosti predmetov (tvrdosť, teplotu, hmotnosť)
- Osvojiť si základy Brailovho písma

Obsah:

- Sebaobslužné zručnosti
- Rozvíjanie hmatovej percie, manipulácia s predmetmi, úchopy predmetov rôznych tvarov, veľkostí a materiálov
- Rozlišovanie fyzikálnych vlastností predmetov
- Triedenie predmetov.

Rozvíjanie čuchového a chuťového vnímania

Ciele:

- Rozlíšiť jednotlivé chute
- Poznať predmety čuchom podľa vône a pachov, rozlíšiť vône a pachy
- Poznať po pokazené potraviny a nebezpečné látky

Obsah:

- Rozvíjanie čuchovej percie
- Tréning správneho dýchania
- Poznávanie predmetov podľa čuchu, vône, špecifické vône potravín, zápach, rozlišovanie chutí potravín, ovocia, zeleniny, nápojov.

Vecné učenie

Ciele:

- Orientovať sa v čase (ročné obdobia, týždeň, deň, časti dňa)
- Poznávať rôzne činnosti, predmety a zvieratá na obrázkoch, modeloch, v skutočnosti
- Učiť sa sociálne čítanie - poznávanie bežne používaných symbolov
- Vedieť pomenovať časti svojho tela, prípadne na ne ukázať
- Rozlišovať živú a neživú prírodu
- Sledovať počasie
- Poznávať dopravné prostriedky
- Poznávať povolania
- Poznávať obchody
- Reagovať na oslovenie menom, poznať svoje meno
- Poznať členov svojej rodiny
- Poznať svojich spolužiakov a učiteľov, podľa schopnosti ich oslovovať menom
- Poznať a používať predmety dennej potreby
- Uplatňovať základné hygienické a sebaobslužné činnosti

- Vnímať a uspokojovať základné životné potreby

Obsah:

- Orientácia v ročných obdobiach, mesiacoch, týždni, dní
- Chápanie pojmov bolo, je, bude
- Dodržiavanie základných hygienických návykov, pochopiť pojem bolesť a lokalizovať ju, časti tela a ich pomenovanie
- Rozoznávanie kríkov, stromov, domácich zvierat', hlíny, piesku, kameňa
- Pozorovanie a rozlišovanie počasia pojmy slnko-dážď-vietor-sneh a pod.
- Rozlišovanie dopravných prostriedkov
- Poznávanie povolání a ich funkcie
- Poznávanie typov obchodov
- Vlastná osoba, vlastné meno - posunok, oslovenie
- Sebaobslužné, hygienické, stravovacie návyky
- Rodina, členovia rodiny, mená členov
- Škola, trieda, budova, orientácia v triede, budove, školské pomôcky, vzťahy v škole
- Spolužiaci - chlapec, dievča, učitelia, upratovačky...

Rozvíjanie logického myslenia a pamäti

Ciele:

- Koncentrovať sa na určitú činnosť
- Rozlišovať veľkosť a tvary predmetov
- Opakovať slová a krátke riekanky, reprodukovat' krátky text.

Obsah:

- Manipulačné činnosti
- Základné časové vzťahy - teraz, predtým, potom ...
- Porovnávanie a rozlišovanie predmetov podľa rôznych znakov
- Vytváranie asociácií

Priestorová výchova a samostatný pohyb:

- Vnímať priestor, rozlíšiť smerovú orientáciu v známom prostredí
- Orientovať sa v triede, v škole a vo svojom najbližšom okolí
- Zorad'ovať, skladať a umiestňovať predmety na určené miesto podľa pokynu

- Pohybovať sa samostatne a orientovať v známom prostredí pomocou orientačných bodov
- Využívať pri samostatnom pohybe bezpečnostný postoj, bielu paličku s doprovodom.

Rozvíjanie jemnej motoriky:

- Zvládať základné manuálne zručnosti pri práci s jednoduchými materiálmi a pomôckami
- Vytvárať jednoduchými postupmi rôzne predmety z tradičných i netradičných materiálov
- Pracovať podľa slovného návodu
- Udržiavať pracovné miesto v čistote
- Vykonávať jednoduché montážne a demontážne práce
- Ovládať všetky druhy úchopov

Spôsob hodnotenia a klasifikácie žiaka

- Podľa Metodických pokynov č. 2/2011 na hodnotenie žiakov Základných škôl, ktoré schválilo MŠ SR pod č. 2001-3121/12824-4-921 s platnosťou od 1.5.2011
- Pri hodnotení a klasifikácii žiakov so zdravotným znevýhodnením sa budú dodržiavať ustanovenie § 55 ods. 4 zákona č. 245/2008 Z.z. v znení neskorších predpisov a bude sa vychádzať z odporúčaní príslušného poradenského zariadenia pre konkrétneho žiaka s príslušným zdravotným znevýhodnením
- Podľa Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov ZŠ pre sluchovo, rečovo, telesne, zrakovo postihnutých a nehovoriacich, schválené MŠ SR rozhodnutím č. 348/1997-153 zo dňa 8.10.1997 s platnosťou od 1.9.1997
- Podľa Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov osobitných škôl schválených MŠ SR pod č. 4876/1990 od 19.7.1990
- V doložke vysvedčenia sa uvedie: „Žiak / žiačka postupoval (a) podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu.“

Metodické postupy a kroky na dosiahnutie cieľa v jednotlivých predmetoch

Slovenský jazyk a literatúra:

- Z klasifikácie vylúčiť diktáty
- Gramatické pravidlá preverovať ústnou formou
- Uprednostňovať ústnu odpoveď

- Uprednostňovať formu konverzácie
- Pri slohovej časti SJL hodnotiť obsahovú stránku ústneho prejavu
- Cvičiť oromotoriku - pohyby pier a jazyka, cvičenia hovoriacich
- Dychové a fonačné cvičenia
- Uprednostňovať sluchové a intonačné cvičenia, akustickú diferenciaciu, napodobňovanie hlasov a zvukov
- Dať priestor spontánnej a jednoduchej tematike rozhovorov
- Dať priestor na rozvoj hrubej a jemnej motoriky, cvičenia dlaní, prstov a uchopovanie predmetov
- Návik Brailovho písma

Matematika a práca s informáciami:

- Akceptovať správnosť postupu riešenia, tolerovať chyby z nepozornosti a zámeny čísl
- V slovných úlohách zdôrazňovať kľúčové slová a pomôcť s algoritmizáciou odpovede
- Akceptovať zníženú úroveň v geometrii
- Klásť dôraz na osvojenie pojmov nič-málo-veľa, malý-veľký, krátky-dlhý
- Klásť dôraz na predstavy tvorby skupín rozličných predmetov
- Dať priestor na obkresľovanie geometrických tvarov

Ostatné predmety teoretickej povahy:

- Vedomosti v predmetoch teoretickej povahy prednostne preverovať ústnym skúšaním s pomocou otázok, dať dostatočne dlhý priestor na prípravu a odpoveď
- Uprednostňovať ústne skúšanie individuálne
- Pri ústnom skúšaní uprednostňovať skúšanie formou konverzácie (otázka - odpoveď)
- Dať dôraz na sluchové cvičenia, cvičenia pamäte
- Dať priestor na rozvoj manipulačných činností

Vzdelávacie štandardy

Individuálne schopností jednotlivých žiakov nemožno zovšeobecňovať a dosiahnuté výkony sú limitované samotným postihnutím. Preto nemôžu existovať štandardy pre jednotlivé vyučovacie predmety jednotlivých žiakov.

3.5 Zájmová činnosť

Naša škola ponúka žiakom záujmové krúžky, ktoré sa orientujú na oblasti jazykovej komunikácie, pracovnej zručnosti, environmentálnej oblasti, komunikácie v anglickom jazyku a práce s počítačmi.

3.6 Začlenenie prierezových tém

Prierezové témy sú neoddeliteľnou súčasťou základného vzdelávania a sú prepojené so vzdelávacím obsahom vyučovacích predmetov a s ďalšími činnosťami žiakov, ktoré sú realizované v škole i mimo nej. Reprezentujú aktuálne problémy súčasného sveta, prispievajú ku komplexnosti vzdelávania a k integrovanému pohľadu na niektoré významné javy dneška.

Do školského vzdelávacieho programu sú začlenené formou integrácie do výučby jednotlivých predmetov alebo prostredníctvom projektov a kurzov.

3.6.1 Environmentálna výchova

Environmentálna výchova vedie žiakov ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov medzi organizmami a vzťahom človeka k životnému prostrediu. Ide o rozvíjanie a najmä pochopenie nevyhnutného prechodu k udržateľnému rozvoju spoločnosti, ktorý umožňuje sledovať a uvedomovať si dynamicky sa vyvíjajúce vzťahy medzi človekom a prostredím, kde sú vzájomne prepojené aspekty ekologické, ekonomické a sociálne.

Na realizácii prierezovej témy sa podieľajú viaceré vzdelávacie oblasti (učebné predmety). Vzájomným prepojením, rozšírením, upevňovaním a systematizáciou vedomostí, špeciálnych návykov a zručností upozorňujeme žiakov na súvislosti medzi poznatkami, ktoré si už osvojili na pochopenie problematiky zo širšieho pohľadu. Len tak dokážu skutočne pochopiť globálne problémy. Pochopenie je základnou podmienkou aktívneho prístupu žiakov k efektívnej ochrane a udržateľnému stavu životného prostredia.

Prierezové témy sú dôležitým prvkom vo vzdelávaní a podieľajú sa na utváraní a rozvíjaní kľúčových kompetencií predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt.

Vzdelávacia oblasť *Príroda a spoločnosť* poskytuje ucelený elementárny pohľad na okolitú prírodu a prostredie. Učí pozorovať, citlivo vnímať a hodnotiť

konanie ľudí vo vzťahu k životnému prostrediu. V maximálnej miere využíva priame pozorovanie žiakov okolitého prostredia, ktoré výrazne ovplyvňuje emocionálnu stránku osobnosti jedinca.

Vzdelávacia oblasť *Človek a príroda* zdôrazňuje pochopenie objektívnej platnosti základných prírodných zákonitostí, dynamických súvislostí od ekosystémov po biosféru ako celku, postavenie človeka v prírode a komplexnú funkciu ekosystémov vo vzťahu k ľudskej spoločnosti.

Vzdelávacie oblasti *Človek a spoločnosť* a *Človek a hodnoty* sa zameriavajú na súvislosti medzi ekologickými, technicko-ekonomickými a sociálnymi prístupmi k riešeniu problematiky a poukazujú na ďalšie princípy udržateľnosti rozvoja (medzil'udské vzťahy, spolupráca v rozmanitosti, odstraňovanie chudoby, chorôb, znižovanie rozdielov medzi ľuďmi, zaistenie dôstojného života ľudí).

Vzdelávacia oblasť *Zdravie a pohyb* rieši problematiku vplyvu prostredia na vlastné zdravie a na zdravie iných. V súvislosti s problémami súčasného sveta poukazuje aj na dôležitosť starostlivosti o životné prostredie pri organizovaní masových športových podujatí. Dôležitú úlohu v prierezovej téme zastupujú informačno-komunikačné technológie, ktoré umožňujú využívať aktuálne údaje o stave životného prostredia a možnosť simulovať určité udalosti. Komunikačné technológie podnecujú záujem o spôsoby riešenia ekologických problémov, umožňujú nadväzovať kontakty v tejto oblasti a vymieňať si informácie v rámci republiky, krajín EÚ a sveta.

Vzdelávacia oblasť *Umenie a kultúra* poskytuje mnoho príležitostí na zamyslenie sa nad vzťahom človeka a životného prostredia, na uvedomenie si prírodného a sociálneho prostredia ako zdroja inšpirácie pre vytváranie kultúrnych a umeleckých hodnôt a na vnímanie estetických kvalít životného prostredia.

	1.	2.	3.	4.
Ekosystémy		PVO	VYV	PDA
Základné podmienky života		PVO	PDA	VLA
Ľudské aktivity a problémy životného prostredia	VYV	PVO	PDA	PDA VLA
Vzťah človeka k prostrediu	VYV	PVO	PDA	VLA

Táto téma sa prelína najmä predmetmi ako prírodoveda, vlastiveda, pracovné vyučovanie, výtvarná výchova. Žiakov budeme vštepovať vedomosti, zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primerané a vhodné.

Projekt:

2. ročník: Živá príroda

3. ročník: Neživá príroda

4. ročník: Eko ďalej?

3.6.2 Multikultúrna výchova

Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu vzdelávania s ohľadom na slovenské kultúrne prostredie, kde po stáročia spolunažívali príslušníci rôzneho etnického, národného, náboženského a kultúrneho pôvodu. Tradičná kultúrna rozmanitosť sa pritom v súčasnosti ešte prehľbuje vďaka viacerým trendom, ktoré sa často zastrešujú pojmom globalizácia. Jedným z týchto trendov, ktorý výrazne zvyšuje rozmanitosť kultúr na Slovensku, je migrácia príslušníkov vzdialenejších a doposiaľ nepoznaných kultúr a subkultúr. Multikultúrnosť slovenskej spoločnosti však nikdy neznamerala len pokojné spolunažívanie rôznych skupín obyvateľov, ale vždy bola a dodnes je poznačená aj predsudkami a stereotypmi, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu, či xenofóbie.

Žiaci všetkých vekových kategórií budú čoraz častejšie v osobnom aj verejnom živote vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a v čoraz väčšej miere sa budú dostávať do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr. Preto je potrebné, aby boli na tieto výzvy pripravení a aby boli schopní rozoznať, rešpektovať a podporovať rôzne kultúrne ukotvenie vo svojom okolí. Cieľom prierezovej témy multikultúrna výchova je preto výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti. Edukačná činnosť je zameraná na to, aby škola a školské vzdelávanie fungovali ako spravodlivé systémy, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál. Žiaci spoznávajú svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektujú tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

Multikultúrnu výchovu možno prirodzene začleniť do humanitných a spoločenskovedných predmetov. Prvky multikultúrnej výchovy však možno v obsahovej a metodickej rovine či s pomocou vhodných príkladov rozvíjať aj v prírodovedných predmetoch či pri výučbe materinského a cudzích jazykov.

Tradičná kultúrna rozmanitosť Slovenska sa prehĺbuje vďaka otváraniu slovenskej spoločnosti s pomocou médií, vďaka voľnejšiemu pohybu osôb a rozvoju turistiky. Pomáha aj medzinárodná spolupráca, migrácia príslušníkov blízkych i vzdialenejších a doposiaľ nepoznaných kultúr. Pestrosť kultúr v rámci jednotného právneho systému je dôležité zachovať, aby sa prehĺboval humanistický a tvorivý charakter kultúry Slovenskej republiky. Kultúrne prostredie Slovenska bolo a je často hlboko tolerantné voči príslušníkom iných kultúr, stále je však poznačené aj neznášanlivosťou.

Hlavné ciele sú

- Viest' žiakov ku kultúrnemu sebauvedomeniu, k vnímaniu vlastných mocionálnych a sociálnych väzieb na kultúru blízkeho i vzdialenejšieho okolia.
- Podporovať ich sebavedomie a uplatnenie v skupine, motivovať k tvorivosti v interakcii s druhými ľuďmi, hlavne so slabšími a znevýhodnenými.
- Poskytovať dostatok podnetov pre zažitie mnohorakosti sveta. Podnecovať zvedavosť a záujem o okolie.
- Viest' žiakov k pochopeniu a rešpektovaniu faktu kultúrnej rozmanitosti.
- Podnecovať a rozvíjať u nich tolerantné postoje k nositeľom odlišných kultúr, ale súčasne zachovávať ich povedomie príslušnosti k vlastnej kultúre.
- Rozvíjať sebareflexiu, ktoré vo vyšších ročníkoch primárneho vzdelávania vedie k uvedomeniu si koreňov a premien vlastnej kultúrnej identity.
- Rozvíjať poznanie kultúr, s ktorými žiaci prichádzajú, alebo môžu v krátkodobom horizonte prísť do styku.
- Rozvíjať schopnosť riešiť konflikty pokojnou cestou, schopnosť komunikovať a spolupracovať s nositeľmi iných kultúr v bezpečnom prostredí.

Multikultúrna výchova v primárnom vzdelávaní rozvíja hlavne kultúrne kompetencie žiakov, osobné, sociálne a komunikačné kompetencie. Ciele prierezovej témy vychádzajú z neopakovateľnej hodnoty individuálneho ľudského života, z hodnoty komunity ako prirodzeného prostredia pre človeka, z rešpektu voči individuálnym potrebám človeka a z faktu rovnosti ľudí pred platnými zákonmi.

	1.	2.	3.	4.
Kultúrna rozličnosť	PVO	VYV	VLA	HUV, VLA
Ľudské vzťahy	PVO	SJL, PVO	SJL	PDA
Etnický pôvod			VYV	SJL
Multikulturalita			VLA	PVC
Princíp sociálneho mieru a solidarity		PVO	PDA, VLA	SJL

Vzhľadom k tomu, že naša škola predstavuje multikultúrne prostredie, budeme žiakom vštepovať akceptáciu kultúrnej rozmanitosti, rozvoj tolerancie, rešpekt a prosociálne správanie a konanie vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti.

Projekty:

3. ročník: Všetci sme si rovní

4. ročník: Ľudské telo

3.6.3 Mediálna výchova

Jedným z významných socializačných faktorov ovplyvňujúcich hodnoty, postoje a správanie jedinca sú médiá. Osvojenie schopnosti kompetentného zaobchádzania s médiami je cieľom mediálnej výchovy ako prierezovej témy.

Cieľom prierezovej tematiky je, aby žiaci:

- lepšie porozumeli pravidlám fungovania mediálneho sveta a primerane veku sa v ňom orientovali,
- dokázali posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesionálny rast,
- dokázali si uvedomiť negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať,
- vedeli tvoriť mediálne produkty.

	1.	2.	3.	4.
Kritické čítanie a vnímanie mediálnych správ			SJL	SJL
Stavba mediálnych správ			SJL	SJL
Vnímanie autora mediálnych správ				
Fungovanie a vplyv médií v spoločnosti		SJL		
Tvorba mediálnych správ			SJL	SJL

Pretože jedným z významných socializačných faktorov ovplyvňujúcich hodnoty, postoje a správanie jedinca sú médiá, budeme viesť žiakov k osvojeniu si schopnosti kompetentného zaobchádzania s médiami.

Projekty:

4. ročník: Tvoríme svoj časopis

3.6.4 Osobný a sociálny rozvoj

Prierezová oblasť osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Znamená to nielen študijný (akademický) rozvoj žiakov, ale aj rozvíjanie osobnostných a sociálnych spôsobilostí, ktoré spätne akademický rozvoj podporujú. Aby žiak získal kvalitné vzdelanie, k tomu je potrebné, aby si už od primárneho vzdelávania rozvíjal sebareflexiu (rozmyšľal o sebe), spoznával sám seba, svoje dobré ale aj slabé stránky, rozvíjal si sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebazvedľovanie. V tejto súvislosti je potrebné, aby sa naučil uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných. Dôležité je, aby prierezová téma podporovala u žiakov rozvoj schopnosti uplatňovať prevenciu sociálno-patologických javov (šikanovanie, agresivita, užívanie návykových látok). Cieľom je, aby žiak získaval a udržal si osobnostnú integritu, pestoval kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjal sociálne spôsobilosti potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu. V tejto prierezovej tematike sa uplatňuje aj vzdelávanie k ľudským právam, ale aj rodinnej výchove.

Téma sa prelína všetkými obsahovými vzdelávacími oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov. Najviac priestoru má v predmete etická výchova, ale je dôležité, aby si učiteľ uvedomil, že na

dosiahnutie cieľov tejto prierezovej tematiky je nutné vymedziť priestor aj v náukových predmetoch. Nevyhnutné je, aby sa všetky témy realizovali prakticky, prostredníctvom vhodných cvičení, modelových situácií, diskusií, hier a iných interaktívnych metód.

	1.	2.	3.	4.
Rozvoj schopnosti poznania	OSR prelína priebežne celé vyučovanie I. stupňa			
Sebapoznanie a sebavnímanie				
Sebaregulácia				
Psychohygienu				
Kreativita				
Poznávanie ľudí				
Medzil'udské vzťahy				
Komunikácia				
Kooperácia				
Riešenie problémov a rozhodovacie zručnosti				
Hodnoty, postoje a praktická etika				

Táto téma sa prelína všetkými obsahovými vzdelávacími oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní budeme orientovať predovšetkým na aktuálne potreby žiakov.

3.6.5 Dopravná výchova

V každodennom živote sa žiaci stávajú účastníkmi cestnej premávky ako chodci, korčuliari, kolobežkári, cyklisti, cestujúci v prostriedkoch hromadnej alebo osobnej dopravy a pod. Okrem pozitívnych stránok má doprava a motorizmus aj veľa záporných stránok. Neúmerný je počet dopravných nehôd, ktorých účastníkmi sú deti v mladšom a staršom školskom veku. Základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie sa v rôznych dopravných situáciách získavajú deti najmä prostredníctvom školy.

Učivo tematiky Dopravná výchova je povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl. Úlohou výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke v škole je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov - pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel. Realizácia učebnej činnosti sa uskutočňuje v objekte školy, na detských dopravných ihriskách alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Ciele výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke na ZŠ zahŕňajú oblasť kognitívnu, afektívnu a psychomotorickú, ktoré je potrebné proporcionálne rozvíjať. Ciele sú zostavené v zmysle týchto kritérií :

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- sformovať si mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,
- uplatňovať si zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, a to ako chodec, korčuliar, cyklista, cestujúci (spolujazdec) a pod.,
- spôsobilosť pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,
- schopnosť zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli,
- schopnosť zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke,
- pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla,
- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

	1.	2.	3.	4.
Bezpečnosť cestnej premávky	PVO	PVO	PDA,VLA	PVC
Technické zabezpečenie cestnej premávky		SJL, PVO		
Zdravotná príprava		PVO	PDA	PDA
Simulácia dopravných situácií		TSV	TSV,PDA	SJL,VYV

Našou úlohou v rámci tejto témy bude postupne pripraviť žiakov na samostatný pohyb v cestnej premávke, ako chodcov, cyklistov, pričom budeme mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel. Realizáciu učebnej činnosti budeme uskutočňovať v objekte našej školy a v bezpečných priestoroch okolia školy.

Projekty:

3. ročník: Vidieť a byť videný

3.6.6 Ochrana života a zdravia

Ochrana života a zdravia (OŽZ) sa v základných školách realizuje prostredníctvom učebných predmetov Štátneho vzdelávacieho programu a samostatných organizačných foriem vyučovania - didaktických hier. V rámci témy sa aplikuje učivo, ktoré bolo v minulosti súčasťou povinného učiva ochrany človeka a prírody (OČP). Ochrana života a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

Cieľom spoločnosti je pripraviť každého jednotlivca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Nevyhnutným predpokladom k tomu je neustále poznávanie prostredníctvom pohybu a pobytu v prírode. Obsah učiva je predovšetkým orientovaný na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu.

Cieľom oblasti je formovať ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí, poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky, osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Rozvinúť morálne

vlastnosti žiakov, tvoriace základ vlasteneckého a národného cítenia, formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách.

Prierezovú tému napĺňa obsah:

- riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana,
- zdravotná príprava,
- pohyb a pobyt v prírode.

	1.	2.	3.	4.
Riešenie mimoriadnych situácií	PVO		VLA	VLA
Zdravotná príprava		SJL, PVO	PDA	
Pohyb a pobyt v prírode	TSV	TSV	TSV	TSV

Tému Ochrany života a zdravia budeme v škole realizovať prostredníctvom učebných predmetov a samostatných organizačných foriem vyučovania - DIDAKTICKÝCH HIER. Formou besedy oboznámime žiakov s vedomosťami a schopnosťami, ktoré sú zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

3.6.7 Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Prierezová téma spája jednotlivé kompetencie, ktoré chceme rozvíjať u žiakov - komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine, vytvoriť nejaký produkt. V tejto prierezovej téme je obsah zameraný na postupnosť jednotlivých krokov a metodológiu tvorby projektu, ktorú budú môcť využívať v ostatných predmetoch alebo aj v mimoškolskej činnosti, pri prezentácii svojej školy.

Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

	1.	2.	3.	4.
Komunikácia a argumentácia	PVO	SJL	SJL	SJL
Využívanie informácií		SJL, PVO	INF	SJL,INF
Riešenie problémov		INF	INF	INF
Spolupráca v skupine			VLA	VLA,PDA
Prezentácie seba samého a skupiny	PVO	PVO	INF	VLA

V rámci tejto témy budeme rozvíjať u žiakov dané schopnosti, budeme ich učiť metodológiu tvorby projektov, ktoré budú môcť žiaci využívať v ostatných predmetoch alebo aj v mimoškolskej činnosti pri prezentácii svojej práce a školy.

4 Školský učebný plán

Vzdelávacia oblasť	Predmety	Počet hodín v jednotlivých ročníkoch št.vzd.progr./školsk.vzd.progr.			
		1.	2.	3.	4.
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	9/9	8/9	7/8	7/7
	Cudzí jazyk (Anglický jazyk)	0	0	3/3	3/3
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4/5	4/5	4/5	4/5
	Informatika	0	0/1	1/1	1/1
Príroda a spoločnosť	Prvouka	1/2	2/2	0	0
	Vlastiveda	0	0	1/1	2/2
	Prírodoveda	0	0	1/1	2/2
Človek a hodnoty	Etická výchova / náboženská výchova	1/1	1/1	1/1	1/1
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	2/2	2/2	1/1	1/1
	Hudobná výchova	1/1	1/1	1/1	1/1
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2/2	2/2	2/2	2/2
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	0	0	1/1	1/1
Spolu		20/22	20/23	23/25	25/26

Poznámky k učebnému plánu

Tabuľky počtu hodín učebného plánu podľa oblastí vychádzajú z štátneho vzdelávacieho programu. Prierezové témy sú zaradované a realizované so všetkými žiakmi v priebehu vzdelávania. Sú povinnou súčasťou základného vzdelania.

6 Organizácia vyučovania

Pre vzdelávanie a výchovu v súlade s daným ŠVP je nevyhnutné vytvárať vhodné realizačné podmienky. Podkladom na ich stanovenie sú všeobecné požiadavky platných právnych noriem a konkrétne požiadavky vyplývajúce z cieľov a obsahu vzdelávania na I. stupni ZŠ. V ŠVP sú vo všeobecnej rovine vymedzené základné podmienky na realizáciu školského vzdelávacieho programu ISCED 1. Optimálne požiadavky - podmienky, podľa ktorých sa bude poskytovať tento školský vzdelávací program sú následné:

- Plnenie stanovenej miery vyučovacej a výchovnej povinnosti vyplýva z platnej legislatívy a rámcového učebného plánu štátneho vzdelávacieho programu. Rámcové rozvrhnutie obsahu vzdelávania v školských vzdelávacích programoch vychádza zo ŠVP. Stanovené vzdelávacie oblasti a ich minimálne počty hodín boli v tomto programe dodržané a sú preukázateľné. Vzdelávanie a príprava žiakov je organizovaná ako štvorročné štúdium.
- Organizácia školského roka sa riadi podľa pedagogicko-organizačných pokynov v danom školskom roku.
- Hodnotenie a klasifikácia žiakov sa riadi Klasifikačným poriadkom školy a je súčasťou školského vzdelávacieho programu ako súčasť učebných osnov vyučovacích predmetov a ako osobitná spoločná časť. O všetkých kritériách hodnotenia, výchovných opatreniach a podmienok vykonania záverečných a opravných skúšok sú žiaci a rodičia vopred informovaní.

Formy organizácie primárneho vzdelávania ISCED 1 upravuje § 29 § 30 Zákona o výchove a vzdelávaní z roku 2008 v znení neskorších noviel.

Naša škola je školou neplnoorganizovanou.

Keďže sme školou, ktorá poskytuje primárne vzdelávanie základnej školy, naši žiaci pokračujú v plnení školskej povinnej dochádzky spravidla v spádovej obci Bidovce.

Pri plnení ŠVP v rámci vyučovania využívame rôznu škálu foriem vyučovania:

- skupinové vyučovanie
- programové vyučovanie
- vyučovanie v rôznom prostredí
- integrované vyučovanie
- individuálne vyučovanie a iné.

V rámci teoretického vyučovania využívame aj rozličné formy učebného procesu ako sú:

- individuálna forma
- skupinové forma

- metódy vysvetľovanie, rozprávanie, dialogické
- besedy
- prácu s knihou
- názorné metódy - demonštračné
- metódy pozorovania
- didaktické hry.

6.1 Materiálne podmienky

Vyučovanie všetkých predmetov sa bude realizovať v priestoroch našej školy, školského dvora, ihriska obce, blízkeho okolia.

Kapacita školy:

- kancelária riaditeľa školy
- zborovňa
- 3 učebne
- kotolňa
- hygienické priestory
- šatňa

Naša škola je veľmi dobre vybavená didaktickou technikou a vhodnými učebnými pomôckami.

6.2 Personálne podmienky

- Požiadavky na manažment školy, ktorý realizuje školský vzdelávací program je v súlade s požiadavkami odbornej a pedagogickej spôsobilosti a s kvalifikačnými predpokladmi, ktoré sú nevyhnutné pre výkon náročných riadiacich činnosti podľa platných predpisov.
- Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov všeobecno-vzdelávacích predmetov, ktorí realizujú školský vzdelávací program je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činnosti sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom učebnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím program. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.
- Odborná spôsobilosť nepedagogických zamestnancov (ekonóm, správca, školník, upratovačky a pod.), ktorí sa podieľajú na realizácii školského vzdelávacieho programu je v súlade s platnými predpismi. Práva

a povinnosti nepedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich činnosti v rámci platných predpisov.

6.3 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Nevyhnutnosťou pre uskutočňovanie výchovno-vzdelávacieho procesu na našej škole je zabezpečenie vhodnej štruktúry pracovného režimu a odpočinku žiakov a učiteľov, vhodného režimu vyučovania s rešpektovaním hygieny učenia sa, zdravého prostredia učební a ostatných priestorov školy, ktoré sa snažíme zrealizovať podľa platných technických a hygienických noriem: osvetlenie školských priestorov, teplota, nehlučnosť, čistota, vetranie, hygienické vybavenie priestorov, primeraná veľkosť sedacieho nábytku. Žiakom i ostatným zamestnancom zabezpečujeme pitný a stravovací režim.

Bezpečnosť a ochranu zdravia zaručujeme aktívnou ochranou žiakov pred úrazmi, dostupnosťou prvej pomoci z materiálneho i ľudského hľadiska, vrátane kontaktov na lekára.

Dodržujeme zákaz fajčenia, pitia alkoholu a používania iných škodlivín v škole a v okolí a výrazne označujeme všetky nebezpečne predmety a časti využívaných priestorov a pravidelne zabezpečujeme ich kontrolu.

Žiakov školy pravidelne poučujeme o pravidlách bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. Zamestnanci školy sa zúčastňujú pravidelných školení o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a proti požiaru. Vykonávajú sa pravidelné kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia a následne sa aktívne odstraňujú nedostatky podľa výsledkov revízií.

6.4 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia

Vnútorný systém kontroly a hodnotenia kvality zameriavame na 3 oblasti:

1. Hodnotenie žiakov
2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov
3. Hodnotenie školy

1. Hodnotenie žiakov

Skúšanie

Počas skúšania budeme preverovať, čo žiak vie a čo nevie, alebo čo má vedieť, ako sa má zlepšiť v porovnaní sám so sebou alebo s kolektívom - zistujeme stupeň dosiahnutia cieľov vyučovacieho procesu. Pri skúšaní využijeme širokú škálu rôznych spôsobov a postupov - individuálne, frontálne, skupinovo, priebežne alebo súhrne po ukončení tematického celku alebo na konci školského roka, ústne, písomne (didaktické testy, písomné cvičenia a úlohy, projekty, a pod.). Skúšaním budeme preverovať výkon žiaka z hľadiska jeho relatívneho výkonu (porovnáme výkon žiaka s výkonmi ostatných žiakov) alebo individuálneho výkonu (porovnáme jeho súčasný výkon s jeho prechádzajúcim výkonom). Pri každom skúšaní budeme preverovať výkon žiaka na základe jeho výkonového štandardu, ktorý je formulovaný v učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu ako vzdelávací výstup. Dôležitou súčasťou skúšania je aj formatívne hodnotenie, ktoré považujeme za významnú súčasť motivácie žiaka do jeho ďalšej práce, za súčasť spätnej väzby medzi učiteľom a žiakom.

Hodnotenie

Cieľom hodnotenie žiaka v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky a kde má rezervy. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Pri hodnotení žiakov našej školy budeme rešpektovať Metodický pokyn č. 22/2011 na hodnotenie žiakov, vydaný Ministerstvom školstva SR, s účinnosťou od 1. mája 2011.

Hodnotenie žiakov budeme vyjadrovať rôznymi formami: slovom, číslom, známkou. V rámci hodnotenia budeme preverovať výsledky činnosti žiakov podľa určených kritérií. Niektoré kritériá budú všeobecne platné pre všetky predmety. Špecifické výkony žiakov budú hodnotené podľa stanovených kritérií hodnotenia. Neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia žiaka je aj jeho správanie, prístup a postoje. Hodnotenie nikdy nesmie viesť k znižovaniu dôstojnosti, sebadôvery a sebaúcty žiaka.

Počas štúdia hodnotíme všetky očakávané vzdelávacie výstupy, ktoré sú formulované výkonovými štandardmi v učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu. Ku každému vzdelávaciemu výstupu vymedzujeme kritériá hodnotenia, učebné zdroje, medzipredmetové vzťahy a metódy a prostriedky hodnotenia, ktoré sú v súlade s cieľmi vyučovacieho predmetu a jeho výchovnými

a vzdelávacími stratégiami. Tým zabezpečíme komplexnosť vedomostí a ich aplikáciu.

Nasledujúce pravidlá sú platné pre celé obdobie vzdelávania žiaka a sú v súlade so spoločenskými výchovnými a vzdelávacími stratégiami na úrovni školy:

- Hodnotenie zameriavame a formulujeme pozitívne.
- Žiak sa hodnotí podľa miery splnenia daných kritérií.
- Znáмка z vyučovacieho predmetu nezahŕňa hodnotenie správania žiaka.
- Vyučujúci klasifikujú iba prebrané a precvičené učivo.
- Žiak má dostatok času na učenie, precvičovanie a upevnenie učiva.
- Podklady pre hodnotenie a klasifikáciu získava vyučujúci hlavne: sledovaním výkonov a pripravenosti žiaka na vyučovanie, rôznymi druhmi písomných prác, analýzou výsledkov rôznych činností žiakov, konzultáciami s ostatnými vyučujúcimi a podľa potreby s psychologickými a sociálnymi pracovníkmi.
- Pri klasifikácii používa vyučujúci platnú klasifikačnú stupnicu.
- Výsledky žiakov posudzuje učiteľ objektívne.
- V predmete, v ktorom vyučujú viacerí učitelia, je výsledný stupeň klasifikácie stanovený po vzájomnej dohode.
- Písomné práce sú žiakom oznámené vopred, aby mali dostatok času na prípravu.
- Významným prvkom procesu učenia je práca s chybou.

Hodnotíme hlavne ucelenosť, presnosť, trvalosť osvojenia požadovaných poznatkov, kvalitu, rozsah získaných spôsobilostí, schopnosť uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a najmä praktických úloh, pri výklade a hodnotení spoločenských a prírodných javov a zákonitostí. Posudzuje sa kvalita myslenia, jeho logika, samostatnosť a tvorivosť, aktivita v prístupe k činnostiam, záujem o tieto činnosti a vzťah k týmto činnostiam, výstižnosť a odborná jazyková správnosť ústneho a písomného prejavu, kvalita výsledkov činností, osvojené metódy samostatného štúdia.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak:

- Uplatnil osvojené poznatky, fakty, pojmy, definície, zákonitosti, vzťahy a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri vysvetľovaní a hodnotení spoločenských a prírodných javov.

- Preukázal kvalitu a rozsah získaných vedomostí vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti.
- Prezentoval kvalitu myslenia, predovšetkým jeho logiku, samostatnosť a tvorivosť.
- Mal aktívny prístup, záujem a vzťah k daným činnostiam.
- Preukázal presný, výstižný, odborný a jazykovo správny ústny a písomný prejav.
- Preukázal kvalitu výsledkov zadaných činností.
- Si osvojil účinné metódy a formy štúdia.

Hodnotí sa vzťah k práci, pracovnému kolektívu a praktickým činnostiam, osvojenie praktických zručností a návykov, ovládania účelných spôsobov práce, využívanie získaných teoretických vedomostí v praktických činnostiach, aktivita, samostatnosť, tvorivosť, iniciatíva v praktických činnostiach, kvalita výsledkov činnosti, organizácia vlastnej práce a pracoviska, udržiavanie poriadku na pracovisku, dodržiavanie predpisov a bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, starostlivosť o životné prostredie, hospodárne využívanie surovín, materiálov a energie.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak:

- Si osvojil praktické zručností a návyky a ich využitie.
- Preukázal vzťah k práci, pracovnému kolektívu, pracovným činnostiam, aktivitu, samostatnosť a tvorivosť.
- Preukázal kvalitu výsledkov zadaných činností.
- Zvládol efektívne spôsoby práce a organizáciu vlastnej práce ako aj pracoviska, udržiaval na pracovisku poriadok.
- Dodržiaval predpisy o BOZP a starostlivosť o životné prostredie.
- Hospodárne využíval suroviny, materiál, energiu, prekonal prekážky v práci.
- Zvládol obsluhu a údržbu laboratórnych zariadení, používaných prístrojov, nástrojov a náradia, prekonal prekážky v práci.

Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou výchovného zamerania.

Hodnotíme hlavne tvorivosť a samostatnosť prejavu, osvojenie potrebných vedomostí a zručností, ich tvorivú aplikáciu, poznávanie zákonitostí daných činností a ich uplatňovanie vo vlastnej činnosti, kvalitu prejavu, vzťah žiaka k činnostiam a jeho záujem o tieto činnosti, estetické vnímanie, prístup k umeleckému dielu a estetike spoločnosti, rešpekt k tradíciám, kultúrnemu a historickému dedičstvu našej krajiny, aktívne zapojenie sa do kultúrneho diania a športových akcií.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak:

- Preukázal tvorivosť a samostatnosť prejavu.
- Si osvojil potrebné vedomostí, skúseností, činností a ich tvorivú aplikáciu.
- Prezentoval poznatky o zákonitostiach daných činností a uplatnil ich vo vlastnej činnosti.
- Preukázal kvalitu prejavu.
- Preukázal vzťah a záujem o dané činnosti.
- Prezentoval estetické vnímanie, svoj prístup k umeleckému dielu a skomentoval estetické reakcie spoločnosti.

Súčasťou hodnotenia má byť aj sebahodnotenie žiakov, ich schopnosť posúdiť svoju vlastnú prácu, vynaložené úsilie, osobné možnosti a rezervy. Sebahodnotenie budeme orientovať na rozvoj kľúčových kompetencií a na očakávané vzdelávacie výstupy v danom vyučovacom predmete.

Sebahodnotenie vzdelávacích výstupov

Žiak má možnosť zamyslieť sa nad svojou prácou, vedomosťami a zručnosťami, ale aj postojmi a vlastnosťami. Zvažuje svoje pozitíva a negatíva, uvažuje nad, kde sa dopustil chýb, aké sú príčiny jeho problémov, ako ich môže odstrániť a ako môže s nimi naďalej pracovať. Týmto spôsobom sa budeme usilovať viesť žiakov k hodnoteniu vlastného pokroku v danom predmete. Žiak touto formou vyjadruje, čo sa za určité obdobie naučil, v čom sa zdokonalil, v čom by sa chcel zlepšiť. Hodnotenie učiteľ komentuje ústne. Iná formu, ktorú chceme odskúšať je písomné zhodnotenie vlastnej aktivity a práce žiakom. Žiaci budú používať techniku voľného písania. Písomné hodnotenie sa píše na

triednickej hodine, učiteľ je nestranný. Pri vyhodnotení učiteľ použije primeraný komentár (dodržiava pedagogickú etiku) iba so žiakom samotným, nikdy pred triedou. Hodnotenie písomné a dotazníkom môže žiak následne vyhodnotiť spolu s rodičmi napr. doma.

Hodnotíme nasledovné:

- Prácu v škole: pripravenosť na vyučovanie, aktívne zapojenie sa do výučby, prezentácia vedomostí, zručností a kompetencií.
- Vzdelávacie výstupy: podľa kritérií hodnotenia
- Domácu prípravu: formálne a podľa kritérií hodnotenia.
- Práce žiakov: didaktické testy, písomné práce, úlohy, cvičenia, praktické cvičenia, projekty, skupinové projekty, prezentácie, súťaže, hry, výrobky, činnosti, a pod.
- Správanie: v škole, na verejnosti, spoločenských aktivitách, súťažiach, výstavách a pod.

Obdobie hodnotenia:

Denne.

Mesačne.

Štvrťročne.

Polročne.

Ročne.

Po ukončení štúdia na našej škole (žiaci pokračujú v plnení povinnej školskej dochádzky 5. ročníkom na plnoorganizovanej škole v okolí) hodnotíme všetky očakávané vzdelávacie výstupy, ktoré sú formulované výkonovými štandardmi v kompetenčnom profile absolventa nášho školského vzdelávacieho programu Kľúče k životu.

Klasifikácia je výsledkom komplexného hodnotenia vedomostí, zručností a návykov žiaka. Základom na pridelenie klasifikačného stupňa sú známky, čiže zaradenie žiaka alebo jeho výkonu do niektorej výkonnostnej skupiny. Vymedzenie klasifikačných stupňov sa opiera o hodnotenie podľa výkonových kritérií.

